

Leto LIX. številka 37.

V Ljubljani, v torek 16. februarja 1926.

Cena Din 1'50

SLOVENSKI NAROD

Izredna ena dan popoldna, izvenredni nedelje in prazniki. — Inserati: do 30 petič 4 D, do 100 vrst 30 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, posilno, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišče: Knjižna ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knjižna ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Enotna uradniška fronta

Nekoliko tiho in pod roko je centralna uprava Saveza činovniških organizacij pripravila izredni kongres, ki se je te dni vršil v Beogradu. Morda ravno radi take oprezne taktike, ki je preprečila, da se činovniške akcije polasti politična demagogija in da cela stvar predčasno zaide v časopise, sme vsakratni kongres računati, da bo uspel vsestransko. Na dnevnem redu so večje činovniške zahteve, kakor izplačilo razlik, ki jih dolguje država državnim nameščencem, razveljavitev protičinovniških členov finančnega zakona, nadalje vprašanje cenemih stanovanjskih hiš za državne nameščenke, reševanje obupnega položaja kronskih upokojencev. Na kongresu so se ta vprašanja razpravljala vseskozi stvarno in so delegati kongresa posejeli vse v posve prihajajoče čimprej najvišje državne uprave.

Delegati so to pot dobili od ministra Uzunovića vsaj precizno obljubo, da bo vlada izpolnila svojico dolžnost in izplačala razlike, čim najame finančni minister dr. Stojadinović v inozemstvu posojilo. Ako se to zgodi še pred povratkom dr. Stojadinovića iz Združenih držav, tedaj je računati, da bo vlada storila dolžnost in izplačala državnemu činovništvu svoj dolg, ki pomeni pravo sramoto za evropsko državno upravo.

Tudi v vprašanju kronskih upokojencev so delegati slišali, da priznava ministri upravičenost težen in da se mora v tej smeri nekaj pozitivnega ukreniti. Minister Uzunović kaže precej socialnega čuta, kajti obljubil je, da se v tej stvari v kratkem izgotove potrebne statistike, nakar se bo pristopilo h konkretnemu reševanju. Seveda si ne smemo prikrivati, da bo pot do cilja še dolga in trnjeva in da bo treba še mnogo bojev.

Posebno važnost dobiva kongres z organizatorične strani in torej z moralnega stališča. Na kongresu se je namreč doseglo, da so v splošni savez državnih činovniških organizacij pristopili tudi činovniki s fakultetskimi izobrazbo, omogočujoč s tem formacijo vsedravnega, strogo na sindikalnih temeljih sloveč činovniške organizacije. — Brez dvoma je, da bo predstavljala taka sindikalna organizacija v borbi državnega činovništva za svoja prava prav odločujočo silo, ki se bo znala s primernimi ukrepi izboljšati in pravi vsaki vladi in v vsakem položaju.

Ce se ta organizacija izvede, potem bo tudi vprašanje činovniških stanovanjskih hiš stopilo v ospredje in našlo svojo udeležitev. Tudi stanovanjsko vprašanje spada med akcije, kojih vtemeljenost je priznana v vseh državah in ki se ji ne bodo mogli zoperstaviti tudi naši ministri. Na mestu je celo, da se akcija pokrene v najkrajšem času, po možnosti s pomočjo zunanjega posojila, iz katerega hočejo dotirati izdatke za razlike. Stanovanjski zakon bo v prihodnjih mesecih, vsekakor pa še tekom leta pokazal marsikatero ostrino, naperjeno proti socialno šibkejšim, najemnikom, kateri lahko vlada najlažje pride v okoliš, da zgradi stanovanjske hiše za državne nameščenke.

V moralnem in organizatornem oziru kaže torej kongres v Beogradu znak razveseljivega napredka. Činovništvo se zaveda svojih pravic in si gradi enotno, vsedravnno sindikalno organizacijo. V doseg svojih upravičenih zahtev noče čakati in molekulisti, nego stopati z energijo in z vso odločnostjo na plan. Činovniška akcija postaja stvarna in odločna.

Ker cenite Simonovo mazilo
(Crema Simon)
boste iz istega zdravstvenega razloga rabili tudi
Simonovo milo
(Savon Simon). Ustrezata isti zahtevi po popolnosti polti, ne drži kože, ampak jo čisti ljubljajče jo s svojo milino in svojo blago vonjavo.
Napredaj posod: CREME, POURE & SAVON SIMON
Parfumerie Simon, 39 Fg. St. Martin, Paris.

DUNAJSKI PREDPUST

— Dunaj, 15. februarja. V soboto in večeraj se vršilo na Dunaju nad sto javnih maskeradnih obhodov in okrog 400 plesnih prireditelj in maskerad. Policija je imela z razgrajati obilo posla in je izvedla mnogo aretacij. Večjih incidentov pa ni bilo.

Važne spremembe v naši diplomaciji

Kralj podpisal ukaz o premestitvi poslanikov v Rimu in drugod. — Predložitev važnih mednarodnih konvencij narodni skupščini v odobrenje.

— Beograd, 15. februarja. Zunanji minister dr. Ninčić je včeraj bil dvakrat v avdijenci na dvoru. Kralj je podpisal najprej ukaz, na podlagi katerega se v smislu člena 79. in 88. ustave predlagajo narodni skupščini v odobrenje mednarodne konvencije, sklenjene pri Druztvu narodov v svrhu socialne zaštite delavstva, in dalje ukaz, ki se nanaša k zakonskemu predlogu o spremembi členov 393 versailleske mirovne pogodbe. Končno je zunanji minister predložil kralju v podpis velik ukaz o premestitvi naših poslanikov na najvažnejših diplomatskih mestih. Na podlagi tega ukaza so imenovani:

dosedanji poslanik v Berlinu Živojin Balužić za poslanika v Rimu, Na

njegovo mesto pride dosedanj poslanik pri Vatikanu dr. Josip Smolčić.

Za poslanika pri Vatikanu je določen dosedanj poslanik v Varšavi Jevrem Simić, dosedanj poslanik v Rimu Vojta Antonijević je premeščen v Madrid in dosedanj madridski posl. Dragomir Janković prevzame funkcije ministra dvora.

Za Varšavo je imenovan dosedanj poslanik v Budimpešti Tica Popović.

Generalni konzul v Düsseldorfu Radovan Sumenković je imenovan za legacijskega svetnika v Varšavi, na njegovo mesto pride generalni konzul Aleksander Body. Za konzula v Zadru je imenovan Miodrag Petrović in za konzula v Montrealu Ante Šeferović.

Demarša Vat kana proti Radiću

Po vesteh rimskih listov je Vatikan naročil beograjskemu nunciju, da zahteva zadoščenje za Radićeve napade.

— Rim, 15. februarja. Listi javljajo, da namerava v Beogradu celokupni diplomatski zbor protestirati proti napadom prosvetnega ministra Stepana Radića na papeškega nuncija. Nuncij Pelegrinetti je dobil od Vatikana nalog, da zahteva od beograjske vlade oficijelno zadoščenje.

— Beograd, 15. februarja. V političnih krogih pričakujejo kolektivni nastop diplomatskega zbora radi znanega napada prosvetnega ministra proti papeškemu nunciju Pelegrinetti, ozir. proti Vatikanu, češ da je nuncij v Dubrovniku delal za klerikalno stranko. Zunanji minister dr. Ninčić je bil včeraj dvakrat v avdijenci na dvoru. Srečal ga je kralj, ki je sprejel nuncija. Ninčića s kraljem spravljajo politični krogi v zvezo z incidentom, ki ga je izzval prosvetni minister Stepan Radić radi svojega napada proti Pelegrinetti v znanem skupščinskem govoru. Kakor zatrjujejo, poseti danes papeški nuncij msgr. Pelegrinetti zunanjo ministar, da mu izroči protest Svete Stolice radi napadom prosvetnega ministra. Ministrski svet je na sobotni seji sklenil da zunanji minister dr. Ninčić po-

ravna incident na kolikor mogoča blagin, v skrajnem slučaju tudi z izjavo v Narodni skupščini, ki naj bi jo podal zunanji minister dr. Ninčić povodom razprave o interpelaciji samostojno-demokratskega poslanca Večeslava Wilderja o tej zadevi.

Se en protest.

— Beograd, 15. februarja. Finančni minister dr. Milan Stojadinović je bil obveščen o napadu prosvetnega ministra Stepana Radića proti njemu, češ da je v Parizu zakokal pol milijona francoskih frankov. Kabinet finančnega ministra danes priobčuje kategorični demanti finančnega ministra v obliki brzogovorne depeše, ki se glasi: »Prosim, da kategorično demantirate vest, ki je bila zlonamerno spuščena v svet, češ, da bi bil jaz v Parizu hazardiral in pri tem zaigral 500.000 frankov.

— Beograd, 15. februarja. »Corriere della Sera« javlja iz Milana kratko konstatacijo, da ni nikdar v njem izšla kaka notica o tem, da bi finančni minister dr. Stojadinović zaigral v Parizu pol milijona frankov, kakor je to trdil g. Stepan Radić.

Izredno zasedanje Društva narodov

Sprejem Nemčije v Društvo narodov. — Dr. Ninčić se udeležil zasedanja.

— Beograd, 15. februarja. Glavni tajnik Društva narodov sir Erik Drumond je obvestil naše zunanje ministristvo, da se vrši izredno zasedanje Društva narodov 8. marca t. l. v Ženevi, obenem poziva našo vlado, da imenuje svoje delegate. Kakor izve vaš dopisnik, se je zunanji minister dr. Ninčić odločil, da sam osebno prisostvuje seji in bo v kratkem imenoval še ostale člane jugoslovenske delegacije.

Dnevni red izrednega zasedanja Društva

va narodov je določen sledeči:

- 1.) Sprejem Nemčije v Društvo narodov.
- 2.) Sklep zasedanja o eventualnih predlogih, ki se nanašajo na IV. člen statuta Društva narodov (volitev novih članov sveta Društva narodov).
- 3.) Proračunsko vprašanje društva narodov.
- 4.) Zgradba nove palače Društva narodov.

Politična situacija

— Beograd, 15. februarja. Radi pravoslavnega praznika je danes v Beogradu splošno politično mrtvilo. Javnost interesno predvsem vprašanje, na kakšen način se likvidira konflikt prosvetnega ministra z notranjim ministrom Božo Maksimovićem in ministrom za socialno politiko Milanom Simonovićem. Situacija je še vedno nejasna. Ministrski predsednik je odločen, da izvede sprejem proračuna v narodni skupščini.

Zakaj Češkoslovaška še ni priznala sovjetske Rusije

— Praga, 15. februarja. Vprašanje priznanja sovjetske Rusije od strani Češkoslovaške je še vedno predmet živahnih diskusij v češkoslovaškem tisku. Kakor znano, so nekateri listi javljali, da je Češkoslovaška že priznala sovjetsko vlado in da se bodo v tem oziru zamenjale zadevne oficijelne note že te dni. Dejstvo je, da je zunanji minister dr. Beneš vodil razgovore s praškim sovjetskim poslanikom Ovsjoenkom in da je bil predmet teh razgovorov vprašanje priznanja sovjetske Rusije. Razgovori niso vedli do pozitivnih rezultatov. Sedaj nekateri politični krogi ugotavljajo, da so rusi boljševiki sta-

vili za priznanje zelo pretirane zahteve. Sovjetska vlada je zahtevala v prvi vrsti, da mora češkoslovaška vlada uradno priznati, da je bil boj češkoslovaških legij proti boljševikom nepravičen in da mora češkoslovaška vlada povrniti sovjetski vladi vso radi tega bojevala škodo. Znano je, da boljševiki tisk zadnji čas ljuto napada češkoslovaške legionarje, ki so se borili za svojo eksistenco, da ne pridejo pod roko Nemcem in Avstrijcem. Sovjeti hočejo iz priznanja dobiti velike materialne koristi. Proti temu nastopa vsa češkoslovaška javnost. Na drugi strani sovjetska vlada noče priznati nikake odškodnine češkoslovaškim podanikom, ki so imeli v Rusiji svoja posestva in premoženja.

AVSTRIJSKO-ITALIJANSKI ODOŠAJI

— Dunaj, 15. februarja. Kakor javlja »Sonn- und Montagszeitung«, je včeraj posetil italijanski poslanik Bordonaro avstrijskega zveznega kancelarja Rameka ter mu podal načelno izjavo o stališču italijanske vlade napram Nemcem v Južnem Tirolu. Poslanik je izjavil, da Italija nima nikakih agresivnih ciljev proti Avstriji. Italija bo upoštevala interese in položaj avstrijskih podanikov, ki bivajo na Južnem Tirolskem in proti katerim naj bi veljal kraljevski dekret glede izvrševanja raznih obrti v 30 km obmejni coni.

Enotna uradniška fronta

Kongres Saveza državnih nameščencev. — Popolna solidarnost vseh delegatov. — Vlada priznava nevzdržnost položaja državnih nameščencev in obljublja pomoč. — Uradništvo ne more več čakati.

— Beograd, 15. februarja. V dvorani pošto - brzojavnega doma je bil odprt izredni kongres glavnega činovniškega saveza. Zastopane so bile vse uradniške organizacije iz države. Kongresu so prisostvovali tudi —topniški organizacije fakultetno-izobraženih uradnikov, ki so izjavili, da žele sodelovati z ostalim uradničtvom in ga vstopajo v Savez. Kongres je njihovo organizacijo z odobravanjem sprejel v savez.

Navzočih je bilo nad 150 delegatov. Po prečitnem poročilu o dosedanjem delovanju glavnega odbora se je razvila dolga in živahna debata o borbi za pravice uradništva in o vprašanju, ali naj se še naprej izvajajo dosedanja čakajoča taktika. Delegat Slovenije g. Makso Lileg je v daljšem in temperamentnem govoru utemeljeval načelo, da mora uradništvo izstopiti iz svoje rezerve ter voditi borbo do skrajnosti. Dopoldne je kongres sklenil, da poseti posebna delegacija ministrskega predsednika Nikolo Pašića, skupščinskega predsednika Marko Trifkovića, pravosodnega ministra Marko Gjurčića, namestnika finančnega ministra Nikolo Uzunovića in predsednika finančnega odbora dr. Radonića. Delegacija je imela nalogo omenjenim faktorjem stvarno in odločno pojasniti zahteve in predloge uradništva glede izboljšanja materialnega stanja. Deputacija je posetila najprej namestnika finančnega ministra Nikolo Uzunovića, kateremu je pojasnila položaj uradništva ter mu izjavila, da bo uradništvo, če se ne izvede od strani vlade po zakonu njemu pristojne pravice, prisiljeno izstopiti iz rezerve in izvajati primerne konsekvence. Deputacija je zlasti opozorila namestnika finančnega ministra, da je vsota 10 milijonov Din, vnešena v proračun za izplačilo razlik pri uradniških prejemkih, znatno premala.

Minister Nikola Uzunović je to dejstvo priznal, izjavil pa je, da ne more kot namestnik finančnega ministra dati nikakih obveznih obljub. Opozoril je na to, da bo finančni minister dr. Stojadinović v inozemstvu najel večje posojilo, iz katerega se bodo tudi plačale vse še neporavnane difference uradniških plač.

Deputacija je na popoldanski seji kongresa poročala o svoji intervenciji pri namestniku finančnega ministra. Kongres je trajal ves dan in se danes nadaljuje. Izvoljen je bil tudi poseben odbor, ki izdelava zadevne resolucije in predloge.

— Beograd, 15. februarja. Včerašnji izredni kongres uradniških organizacij je predvsem naglašal potrebo ustanovitve enotne fronte uradništva v svrhu izvojevanja najvišjih zahtev. V tem oziru je bil kongres izredno važen. Vsi govorniki so soglašali v tem, da mora uradništvo kompaktno in enotno nastopati. Rezultati kongresa so bili zelo polnovoljni.

Kongres je trajal včeraj od 9.30 dopoldne do 19.30 zvečer. Vodil ga je predsednik Saveza dr. Milan Jovanović. Razvila se je živahna debata o aktualnih uradniških vprašanjih. Vsi govorniki so soglašali v tem, da je neobhodna potreba, da se čimprej izvede enotna organizacija uradništva po sindikalnem načelu, ker edino s tako organizacijo bo mogoče pri merodajnih faktorjih izvojevati socialne in materialne zahteve celokupnega uradništva. Kongres zahteva odločno čimprejšnje izplačilo razlik na prejemkih v smislu novega uradniškega zakona, kongres zahteva dalje razveljavitev vseh uradniških kvarnih določb in sedanjem finančnem zakonu in končno se kongres odločno zavzema za revizijo uradniškega zakona.

Živahna je bila tudi razprava o izenačenju kronskih vpokojencev. Kongres tudi odločno zahteval, da se prične čimprej z zgradbo uradniških stanovanj.

Deputacija, ki je bila pri namestniku finančnega ministra je tudi zahtevala, da se končno izvede in pravilno reši vprašanje kronskih vpokojencev. Minister Uzunović je priznal bedni položaj kronskih vpokojencev. Treba je izdelati posebno statistiko vpokojencev, da se tako dožene končni finančni efekt.

— Beograd, 15. februarja. Danes dopoldne je kongres v dvorani pošto - brzojavnega doma nadaljeval razpravo o vseh uradniških vprašanjih. Posebni, 15 oseb broječi odbor sestavlja resolucije in predloge. Slovenijo zastopa na kongresu 15 delegatov.

Epidemija škrlatinke v Mostah

Mestni fizikat v Ljubljani javlja, da se v Mostah epidemično širi škrlatinka med mladino, predvsem med šolobveznimi otroci. Doslej je bilo prijavi- lenih mestnemu fizikatu 9 slučajev obolenosti za škrlatinko, verjetno pa je, da je ostalo več slučajev neprijavljenih. Nekateri izmed obolenih možganskih otrok posejajo šole v Ljubljani. Na ukaz mestnega fizika dr. Rusa so bili dotični otroci takoj kontumicirani, razred razkuženi in zatvorjeni. Zdravstvena oblast je dala zapretili več razredov na dekliški šoli Sv. Jakoba v Ljubljani, kakor tudi v osnovni šoli v Mostah. Na škrlatinski oboleni otroci so bili oddani v bolnico.

Z ozirom na nevarno epidemijo opozarja mestni fizikat roditelje, da ne zahaajajo v Moste, predvsem pa da ne vodijo s seboj in zlasti ne v gostilne svojih otrok.

Ca'anka če ne mešanice so na cenejšje in najzadnje še. Zahtevajte jih povsod. Posebno priporočamo št. 2 in 3.

NOVA PALAČA NARODNE BANKE

— Beograd, 15. februarja. Danes ob 11. dopoldne je bila na svečan način izvršena otvoritev palače Narodne banke v Kralja Petra ulici. Poslopje je ena najmodernejših stavb naše prestolice. Nova Nar. banka je moderno opremljena in ima najboljšo bančne tresorje. Svečani otvoritvi so iz Slovenije prisostvovali direktor podružnice Narodne banke v Ljubljani gosp. Gregorič, član upravnega odbora Narodne banke in predsednik Ljubljanske kreditne banke dr. Karel Triller ter predsednik Zveze industrijev Dragotin Hribar. Opoldne je bil svečan banket.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

LESNJI TRG.

Povpraševanje malo, ponudb dosti. Prodano 2 vagona vijanega bukovega oglja la fco. n. p. 80 Din.

ZITNI TRG.

Povpraševanje malo, ponudb dosti. Prodano 1 vagon medijim. koruze času primerno suhe, fco. postaja 165 Din.

EFEKTI.

2½% drž. renta za vojno škodo 276—278; 7% invest. pos. iz l. 1921 77X78.50; Celjska posojilnica d. d. 200—202—202; Ljubljanska kreditna banka 200; Merkantilna banka 100—104; Prva hrvaška štedionica 965—970; Kreditni zavod 175—185; Slavonska banka 50; Strojne tovarne in livarne 125; Združene papirnice 110; Stavbna družba d. d. Ljubljana 90—100; Sešir d. d. 115; 4½% kom. zad. dež. bke. 20—22; 4½% zast. l. k. dež. bke. 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curih 10.9457—10.9857, Praga 168.225—169.225, Newyork 56.73—57.02, London 276.40—277.40, Trst 229.03—230.23, Berlin 13.3325—13.5725, Dunaj 799.30. Efekti: 7% invest. pos. 1921 —, 2½% državne rente za ratno štetu 279—282, 280—281, Ljublj. kreditna 200, Hrv. eskomptna banka 121—122, Kreditna banka Zgb. 130—132, Hipotekarna banka 66½—67½, Jugobanka 105—106, Prašteditona 968—970, Slavska banka 50—51, Drava dd. Osi- jek 205, Sečerana Osijak 410—445, Ista dd. 60—65, Nihag 35, Outman 300—310, Slavske 130—160, Slavonija 42½—44½, Union, par- rolmim 415, Vevče 110, Agraria 43—45.

INOZEMSKJE BORZE.

— Curih, 15. februarja. Borza: Beograd 9.125, Paris 19.09, London 25.25, Newyork 519.125, Milan 20.95, Praga 15.375, Dunaj 73.035.

— Trst, 15. februarja. Borza: Beograd 43.55—43.60, Paris 91.40—91.60, London 120.55—120.60, Newyork 24.76—24.78, Praga 73.25—73.75, Curih 378—379.50 do 355.

Danes! Na splošno zahtevo! Danes!

Najboljša in edina duhovita in popolnoma uspešna burka znanih komikov

Pat in Patachona

NOVA IZDAJA! „On, ona in Hamlet“ NOVA IZDAJA!

Obilo smeha! Izvrstna zabava! Velikanski uspeh pri včerajšnji predstavi.

Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Predstave točno ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester najnovejše moderne šlagerje.ELIZNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani
Telefon 124.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1926.

— Minister narodnega zdravja na Sušaku. Minister narodnega zdravja Miletič odpotuje 21. t. m. na Sušak, kjer bo prisostvoval svečani otvoritvi nove bolnice.

— Profesori proti Radiću. Vpokojeni profesorji zagrebške univerze se nameravajo pritožiti pri mednarodnem inštitutu za intelektualno sodelovanje v Parizu proti nezakoniti vstopnici.

— Jugoslavija se ne udeležila razstave v Filadelfiji. Ministrski svet je definitivno sklenil, da se Jugoslavija ne udeležila mednarodne razstave v Filadelfiji.

— Sklepanje zakonov v starokatoliški cerkvi. Kakor znano, je minister vse potome okrožnice na hrvatske velike župane odredil, da niso veljavni pred starokatoliško versko oblastjo sklenjeni zakoni na ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije. Z ozirom na to odredbo so starokatoliški osnovni v Beogradu starokatoliško cerkveno obdobje, kjer ne velja § 111 obč. drž. zakona. V Beogradu sedaj lahko starokatoliški sklepajo zakone.

— Važno za železničarje. Generalna direkcija državnih železnic je izdala naredbo, da omi uslužbenci državnih železnic, ki dobivajo kilometražo, nimajo pravice do prispevkov za nočno nadurno delo.

— Zakoni in uredbi trgovinskega ministrstva. Minister trgovine dr. Krajač je izdal novinarjem, da je v njegovem ministru izdelan načrt zakona o valorizaciji industrijskih delniških družb, ki morajo javno polagati račune. Izdelan je tudi načrt uredbi o volitvah v žrbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ta načrt pride v kratkem na sejo ministrskega sveta.

— Se ena tožba proti Radiću. Upravnik imotske občine Josip Bukša je vložil pri državnem pravdniku v Splitu proti Stepanu Radiću tožbo po § 104 srb. kazenskega zakona radi uvrstitve in klevete, ki jo je zakrivil na javnem shodu v Imotskem.

— Trojni jubilej. Včeraj je slavil vpokojeni državni svetnik Jovan Nestorović v Beogradu trojni jubilej in sicer zlato poroko s svojo soprogo Milevo, 60letnico državne službe in 80letnico rojstva. Jubilar je bil dolga leta poslanik.

— Zakon o selskih občinah. V notranjem ministru je izdelan načrt novega zakona o selskih občinah. Ta načrt pride pred Narodno skupščino koncem februarja ali začetkom marca. Takoj nato izdela posebna komisija načrt novega zakona o mestnih občinah.

— Rodbinske doklade za dijake. Generalna direkcija državne računovodstva je sklenila, da uradniki, ki imajo nad 16 let stare otroke, ki hodijo v šolo in polagajo že privatno izpite, ne bodo več dobivali draginskih dokladov za te rodbinske člane. Vse tozadevne prošnje bo finančno ministru vročalo.

— Občni zbor zagrebške sekcije Novinarskega združenja. Včeraj, v nedeljo, je bil občni zbor zagrebške sekcije Novinarskega združenja. Po odobrenju predsedstva tega, tajniškega in blagajniškega poročila se je razvila živahna debata o vprašanju, kako naj nastopijo novinarji proti novinarjem v slučaju tožbe na podlagi tiskovnega zakona. Prevladalo je mnenje, da naj te zadeve ureja najprej Udrženje samo po novem častnem sodu, ki je bil sedaj izvoljen mesto starega častnega sode po vzgledu in formaciji združenja novinarjev v Avstriji. Pokojniškemu fondu, ki ga upravlja centralna uprava JNU v Beogradu, je odstopila sekcija svoj pokojniški fond, ki znaša 75 tisoč dinarjev. Predsednik Udrženja Kresimir Kovačič je podal obširno poročilo o uredbi glede socialnega zavarovanja novinarjev, o pravilniku glede železniških kart in o pokojniškem fondu. Izvoljen je bil nato stari odbor z nekaterimi spremembami funkcij. Za predsednika je bil ponovno izvoljen glavni direktor „Obzora“ dr. Milivoj Dežman, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da je vsakega letošnja skupščina mirno in brez vsakega incidenta. Zagrebška sekcija šteje 133 rednih in 160 izrednih članov. Izvršena je bila tudi revizija članstva.

— Savez dobrovoljcev ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 28. t. m. ob 9. dop. z običajnim sporedom v Ljubljani pri Mraku na Rimske cesti. — Odbor.

— Zahvala. Društvo vpk. učitelstva Slovenije s sedežem v Ljubljani mi je po dne 10. nov. umrlem soprogo nadučitelju v. p. Andreju Lahu izplačalo podporo v znesku 1000 Din, za kar se skrbnemu odboru tega društva najtopleje zahvaljujem. — Kamnik, 13. febr. 26. Helena Lah, vdova naduč. v p.

— Krvav napad. Dne 8. t. m. se je vračal Janez Blatnik, doma iz Kitneza vrha pri Litiji, z neke gostije domov. Na cesti v Kitni vrh sta ga počakala Fran Blatnik iz Kitneza vrha 8 in Fran Blatnik iz Kitneza vrha 13 in ga napadla z noži. Sumnja sta ga

po dne iz deželne bolnice. Blag ji spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

—lj Olepvalno društvo v Rožni dolini priredi na pusti tork ob 8. zvečer na Strelišku pod Rožnikom družabni večer s plesom brez vstopnine. Maske dobrodošle.

—lj Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču priredi jutri, na pusti tork, zabavni večer s plesom v Sokolskem domu na Viču. Vstopnina prostovoljna. Dostojne maske dobrodošle. 104-n

— Pevsko društvo „Sava“ ima svoj I. redni občni zbor v nedeljo dne 21. februarja ob 2. uri popoldne pri g. Ant. Novaku v Štepanji vasi. — Odbor.

—lj Sokol I. (gospodarski odsek) priredi, kakor vsako leto, tudi letos za svoje članstvo in prijatelje Sokola na pusti tork ob 21. na Taboru družabni večer s plesom (domača maskarada) brez vstopnine. Obilne udeležbe pričakuje gospod. odsek. 205

—lj Gremij trgovcev v Ljubljani nas prosi z ozirom na notico, ki smo jo priložili v sobotni številki pod „Križa v gremiju“, da pojasnimo, da odstop dosedanjega gremijskega načelnika g. F. Stupice in g. Avg. Skaberneta ni v nobeni zvezi z lanskoletnimi dogodki v gremiju, ampak sta imenovana gospoda položila funkcije zgolj radi zasebnih poslov.

—lj Težka nesreča. Albin Južina, 36letni hišnik, stajajoč na Mestnem trgu 19, je v soboto 13. t. m. na cirkularni žagal drva. Pri tem je manipuliral tako nerodno, da je z roko zašel pod kolo. Zaga mu je skoraj popolnoma odrezala desno roko. Težko poškodovanega so pripeljali v bolnico.

Najnovše bluze. Kristof-Bužar.

Vi sevarate

če ne verjame, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih. Zato kupite eden par in prepičate se. Dobivajo se v prodajalnah. 88-14

Vednikova družba

Društvo za izdajanje poljudnih slovenskih knjig.

Pod tem naslovom se je ustanovila v Ljubljani organizacija, čije namen je izdati v svojem imenu. Izdati hoče poljudne knjige vseh vrst za najširše sloje našega prebivalstva in to po kolikor mogoče nizki ceni. Knjige bodo redne, ki jih dobe brezplačno vsi člani vsako leto, in izredne, ki se bodo prodajale kakor vsaka druga knjiga, samo da bodo imeli člani tudi pri njih gotove ugodnosti.

Potreba take organizacije se je čutila pri nas že vse leta sem, kar je prenehala z delovanjem „Slovenska Matica“ in je začela „Mohorjeva družba“ preveč v strankarske vode. Zato bo pozdravila „Vednikova družba“, imenovano po našem praktičnem svetnem delavcu, z veseljem vsa narodna javnost in jo bo gotovo tudi vsestransko podporala.

Ustanovni občni zbor se je vršil v soboto v Ljubljani. Potrdil je v glavnem odpravljalnega odbora potrjena pravila in izvolil naslednji odbor: predsednik ravnatelj g. Rasto Pustoslavšek, podpredsednik nar. posl. g. dr. Ljudevit Pivko in g. prof. Janko Šleibinger, tajnik gosp. prof. dr. Pavel Karlin, organizator tajnik Društva slov. književnikov g. Anton Podbevšek, blagajnik viš. uradnik Mestne hranilnice g. Milan Sterlekar, gospodar g. prof. Josip Breznik, knjižni referent g. pisatelj prof. dr. Ivan Lah, odborščiki: g. Ivan Tavcar, prof. dr. Joža Rus in urednik Božidar Borko (Maribor).

Člani družbe so ustanovni in letni. Ustanovni postane, kdor plača enkrat za vselej 500 Din, ako je pa juridična oseba, pa 1000 dinarjev. Ustanovni člani dobivajo brezplačno vsake redne družbene knjige. Letni člani plačajo na leto 20 Din, zato pa dobe brezplačno vse redne družbene knjige. Letni člani tekmi sta nudili razmeroma dober sport.

Družba bo imenovala v vseh večjih krajih svoje poverjenike, ki bodo zbirali člane in članarino in potem razdeljevali knjige.

Prosimo svoje čitatelje, da opozorjajo na to izredno važno ustanovo svoje znanje in prijatelje in se tudi sami priklase za člane

Iz Celja.

— Za I. porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču je imenovan predsednik porotnega sodišča dvornosodni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Jos. Kotnik, namestnikom pa viša dež. sodna svetnika dr. Friderik Bračič, dr. Premščak ter dež. sodni svetnik Valentin Levnik.

— Porotniki so izžrebani. — Zasedanje se prične 1. marca.

— Sestanek krajevne organizacije SDS za Celje in okolico se vrši v četrtek 18. t. m. v gostilni Čadek v Gaberju.

— Celjsko mestno gledališče. Po daljši pavzi, ki je vladala na našem odru, pripravljajo naši domači igralci igro „Moč teme“, ki jo bodo v prihodnjih tednih vršili več gostovanj igralcev narodnega gledališča v Ljubljani.

— Dijaška kuhinja podpira v tekočem šolskem letu povprečno na dan okrog 80 dijakov raznih šol. Denarni dohodek društva so letos zelo skromni. Odbor je poslal pred kratkim na občine ter razne korporacije prošnje za podporo. Z ozirom na slovečljuben namen društva naj bi vsakdo poslal po priloženi položnici svojih razmeram odgovarjajoč znesek.

Zadnji dnevi predpusta

Sobotne in nedeljske prireditve v Ljubljani.

S sobotno črnbelo reduto „Primorja“ in Primork je dosegla letošnja plesna sezona svoj višek. Ze obsežne priprave so napovedovale, da bo to elitna prireditev, ki bo zbrala zastopnike najboljših ljubljanskih krogov, pa tudi posetnike iz ostalih krajev Slovenije. V hotelu Union in v Slonu so bile v sobota vse sobe oddane. Radi močnega deževja je nastalo pred vzhodom hotela Union pravo velikomestno vrvenje. Dve celi uri so švigali avtomobili in so vozili izvoški maske, plesalce, gardedame in drugo občinstvo. Kljub tesnemu vzhodu v dvorano in nezadostnim garderobam je vladal vsled dobre organizacije zadovoljiv red. Maske so se zbirale v stranskih prostorih, dignitarji so odhajali na poseben oder, na galerijah pa se je nabralo izredno mnogo radovednega občinstva. Ob pol 10. se je vršil slavnostni vzhod mask, ki je po svoji eleganci prekosil vse povojne prireditve v Ljubljani. V sprevedu je korakalo do 300 mask, ki so strogo upoštevale redutne barve.

Po vzhodu mask je plesni učitelj Kosič s svojo partnerico izvajal izvirni sportni ples in žel za umetniško dovršena izvajanja buren aplavz. Nato se je razvila reduta v vsej razigranosti. Omeniti moramo, da je dekorativna dela vodil arh. Spinič, zlasti tudi posrečeno postavil stopnišče z balkona v dvorano, odkoder so se iz velikih ust režečega karnevala vsule maske v dvorano. Reduto so posetili najvišji predstavniki državnih in avtonomnih oblasti, konzularni zastopniki in mnogi odlični gosti. Opazili smo velikega župana g. Baltiča s soprogo, g. generala Trifkovića v zastopstvu divizionarja Kalafatovića, generalna konzula dr. Beneša in dr. Strautza, francoskega konzula De Flachea, belgijskega konzula Dularja, portugalskega konzula Struelia, mestnega gerenta Likozarja, številne univ. profesorje itd. Častno službo pri sprejemanju gostov sta vršila v zastopstvu obokle pokroviteljice ge. dr. Zervajove ga. Gromova kot pokroviteljica in predsednica Kluba Primork in častni predsednik ASK Primorja g. predsednik Praprotnik. V bifejih in pri cvetkah so bile zaposlene številne narodne dame. Plesne točke je vodil plesovodja g. Černe s priznano sigurnostjo.

Vsi udeleženci, tudi nemaskirani, so se držali izdane devize črno-belo, tako da je naredila pristen, izredno eleganten, prav velemeden vtis, kakrnega bi v današnjih razmerah v Ljubljani skoraj ne pričakovali. Kvarila je elitnost le prevelika gneča, ki je ovirala razvoj plesa, ki je pa prirediteljem seveda ne moremo zameriti, saj je šlo za njihovo društveno blaginjo. Da so potrebne izdatne podpore blaginje vseh naših sportnih klubov, vemo vsi.

Prav prirčna je bila tudi zabava, ki jo je v soboto zvečer priredila v dvorani Kazine „Grafika“, pevski odsek združenja grafičnih delavcev. Pestro dekorirana dvorana, posrečeni pevski nastopi „Grafike“, prav številni obisk vsih slojev prebivalstva, lepe maske — vse to je povzročilo, da je bilo razpoloženje zelo animirano in je zabava vzbudila vsestransko priznanje. Pokazala je vnovič, da zna naša javnost ceniti delo onih, ki so po svojem poklicu v tako tesni zvezi z našim kulturnim in sploh javnim življenjem.

V Narodnem domu so v soboto večer rajali naši podoficirji in številni njihovi prijatelji. Dvorana je bila bogato okrašena s svežim zelenjem, divizijska godba pa je požrtvovalno svirala v veselje svojih tovaršev in njihovih gostov. Prireditve je posetil tudi veneral Živkovič z več člani oficirskega zbora.

Govoriti o Slavčevi maskaradi, ki je bila v nedeljo zvečer v „Unionu“, je skoraj odveč. Ta prireditev je že tako priljubljena, tako popularna, da so unijski prostori vsako leto pretemeni in bili bi polni brčias tudi brez posebne reklame. Kdor je cel predpust doma, na Slavčev ali Sokolovo maskarado bo gotovo šel. Kljub temu so prireditelji, kar moramo pohvalno omeniti, storiili vse, da nudijo obiskovalcem čim več užitka in razvedrila. Priprosto sicer, a pestro in zelo posrečeno so okrasili dvorano, v kateri so promenirale in plesale našte maske, prav ljubke in okusne med njimi. Polni so bili tudi vsi stranski prostori z restavracijo in kavarno vred.

Nedeljska prireditev je sloves Slavčevih maskerad znova potrdila.

Vse prireditve so potekle brez incidentov, tako da policija ni imela nikaškega opravka.

Sport

Iz Ljubljanskega nogometnega pedsaveza

Zahteva po izrednem občnem zboru. Kakor nam poročajo, je 11 sportnih klubov, včlanjenih v LNP, sestavilo in izročilo upravnemu odboru pedsaveza spomenico, ki zahteva sklicanje izrednega občnega zbora LNP. Občni zbor naj privede v našem nogometnem sportu do razčiščenja razmer, ki so po mnenju v spomenici podpisanih klubov nezdrave. Ker šteje pedsavez 17 klubov, je gotovo, da bo upravni odbor ugodil želji večine klubov in sklical izredni občni zbor.

Na zadevo se še povrnemo, čim nam bo znana vsebina spomenice in razlogi, na katere opirajo klubi svojo zahtevo po izrednem občnem zboru.

Otvoritev pomladanske nogometne sezone v Ljubljani

Če ne pride do večjih vremenskih izprememb, lahko smatramo, da se je včeraj vršila otvoritev redne pomladne nogometne sezone. Dopoldanska tekma rezerv Litrije in Hermesa je sicer odpadla radi premočenega igrišča, zato pa sta se odigrali obe popoldanski tekmi na igrišču ASK Primorje. Obe tekmi sta nudili razmeroma dober sport.

Jadran : Svoboda 13 : 1.

Kot predtekma se je vršila pokalna tekma med Jadranom in Svobodo za takozv. zimski pokal, ki ga je daroval veletrgovec g. Krisper. Naravno, da o izidu ni moglo biti dvoma. Vender je Svoboda, zlasti v prvem polčasu predvedla prav odločno defenzivno igro. Vrtar je v tem dokazal, da se lahko razvije v prav sposobno moč. Tudi napad je kombiniral mestoma smiselno in dosegel proti Jadranovi obrambi časten gol, kar treba primerno taksirati. Sele v drugem polčasu, ko se je obramba upchala in je vrtar iz malodušja popolnoma odpovedal, je Jadran nasipal svoj visoki rezultat, ki ga pa po igri ni zaslužil.

Primorje : Hermes 10 : 0 (5 : 0).

Kot druga se je vršila prvenstvena tekma med Primorjem in Hermesom, ki je končala s katastrofalnim porazom šiskarskega moštva, kakršnega ni doživelo od ustanovitve. Hermes je igral vztrajno in žilavo, ni pa mogel nikamor radi odlične igre, ki jo je predvedel Primorje v obeh polčasih. Igra je bila več čas enostranska s sporadičnimi, nedokončanimi izpadi Hermesevega forwarda. Včeraj so se pokazali uspehi zimskega treninga, ki ga vodi trener Primorja gosp. Buljič. Moštvo je dobro kombinirano in obeta še lepši razvoj. Po lepi zmagi nad Jadranom začetkom januarja 5 : 2 je to lep korak naprej.

Prvo tekmo je sodil g. Možina, drugo g. Hus, oba zadovoljivo in objektivno

Druge nedeljske nogometne tekme

Pokalne tekme v Zagrebu. — Graški „Sturm“ poražen v Beogradu. — Madžarska : Belgija.

ZAGREB: V nedeljo so se vršile v Zagrebu semifinale pokalne tekme z naslednjimi rezultati Hašk : Derby 4 : 3 (2 : 1), Gradijski : Željezničari 4 : 2 (0 : 1). V finale prideta torej Hašk in Gradijski, kakor je bilo tudi pričakovati.

BEograd: V nedeljo je gostoval v Beogradu graški Sturm in igral z BSK. Sturm je bil poražen s 4 : 2 (0 : 1). Reprezentanca Beograda je premagala reprezentanco Skoplja s 3 : 1.

DUNAJ: Pokalne tekme: Vienna:WAC 2 : 1, Slovan : Herta 3 : 1, Amateure : Frem 8 : 0, Simmering : Helford 12 : 1, Wacker : Donauefs 2 : 1, FAC : WAF 2 : 0, BAC : Rapid 3 : 0, Hakoah : Lyon 4 : 1.

PRAGA: Slavija : Slavoj Žižkov 6 : 1. BRUSELJ: Meddržavna tekma med Madžarsko in Belgijo je končala z zmago Madžarske v Belmjeru 2 : 0. Gledalcev 20 tisoč. Sodnik Holandec Mutters.

BUDIMPESTA: Češkonemški DFC iz Prage je igral v nedeljo proti temu, sestavljenemu iz najboljših igralcev madžarskih klubov. Rezultat 2 : 0 za Madžare.

Današnje vreme.

— Kranjska gora, ob 7. zjutraj: Temp. ratura — 2° C, barometer se dviga, brez oblakov, brez vetra, mirno, sren 10 cm, ssa nines ugoden.

— Bohinjska Bistrica ob 7. zjutraj: Temperatura + 3° C, nizka megla, za zimski sport še neugodno.

Pozor odjemalci!

RUSI

sveži pravkar došli s čebulo fino marinirani.

1 kg Din 14.—

(1 kg ca 25 — 30 kosov)

Cenejšje kot meso se dobljo doktor traja zaloga v specijalni trgovini

„RIBA“ Ljubljana, Gradišče štev. 7

Gospodarstvo

Indeks cen v trgovini na debelo

»Privredni Pregled« prinaša indeks cen v trgovini na debelo odnosno kretanje istih v januarju. V decembru 1925 je znašal indeks cen poljedelskih pridelkov 1448, živine in mesnih izdelkov 1895, sadja in izdelkov iz sadja 1477, gradbenega materiala 1774, kolonijalnega blaga 1356, industrijskih izdelkov 1663 in totalni indeks v primeri s cenami 1. 1913—1640. V januarju 1926 je znašal indeks cen v istem vrstnem redu: 1490, 1615, 1533, 1751, 1363, 1823 in 1596.

V primeri s cenami v decembru je padel totalni indeks v januarju za 44 točk ali za 2,8 odstotka. Op. poedinih skupin blaga kaže indeks, da so cene poljedelskih pridelkov poskočile za 12 točk ali za 0,8 odstotka. Živina in mesni izdelki so padli v cenah na debelo za 380 točk ali za 22 odstotkov. Pocenili so se prašiči, goveja živina, svinjska mast, jajca in kože. Sadje in izdelki iz sadja so se podražili za 56 točk ali za 4,50 odstotka. Kolonijalno blago se je nekoliko podražilo, industrijski izdelki pa pocenili za 2,2 odstotka.

Dinar je bil v prvi polovici januarja stabilen, v drugi pa labilen. Padel je za 7 santimov. Izvoz minimalen, uvoz slab. Kupčije splošno slabe. Notranji in zunanji gospodarski položaj v splošnem neizpremenjen.

Stanje Narodne banke

dne 8. februarja 1926.

Razlika v pri- meri s stanjem dne 22. januarja	
AKTIVA:	
Kovinska podlaga	441,3 — 8,8
posojila	1.295,9 — 14,0
račun za odkup kronskih novčanic	1.152,9
račun začasne razmenjave	348,1
državni dolgovi	2.966,3
vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.138,3
saldo raznih računov	651,1 — 71,2
Skupej	8.994,2

PASIVA:	
Od glavnice izplačano	28,4
rezervni fond	7,4
novčnice v obtoku	3.824,8 — 41,5
državni račun začasne razmenjave	348,1
državne terjatve	122,4 — 13,1
razne obveznosti	447,9 — 119,5
državne terjatve za za- stavljene domene	2.138,3
zbiro za kupovanje zlata	73,5
Skupej	8.994,2

V kovinski podlagi se računa 1 zlati dinar za 1 Din, angleški funt za 25 Din, dolar za 5 Din, lira, švicarski in francoski frank za 1 Din, dinar v srebru za 1 Din. Obrestna mera neizpremenjena (6 % letno po eskontu menic, 8 % za posojila).

—g Dohodki in izdatki uprave državne tiskarne. Blagajna državne tiskarne je izdala 31. januarja 24.111.909,88 Din dohodkov po proračunu in isto toliko izdatkov.

—g Komerijalizacija državnih rudnikov. Posebna komisija, v kateri so ing. Bosak, Bečič, Despić, Jovanović, Mišković, Lipold, dr. Turina, Lujo Novak in Gjurčić je izdelala več načrtov, kako bi se dala izvesti komerijalizacija državnih rudnikov. Med temi načrti so: 1. prodaja državnih rudnikov tistemu ki največ nudi; 2. oddaja v zakup; 3. razdelitev na pedine direkcije z internim proračunom ne da bi imela glavna kontrola pravico do nadzorstva; 4. mešana oblika komerijalizacije (država, privatne industrije in banke); 5. oblika polnomočja ali posloводства; 6. reorganizacija državnih rudnikov in rudarske zadrage; 7. zadruga z omejeno zavezo in 8. delniška družba. V ministertvu za šume in rudnike razpravljajo zdaj o teh predlogih.

—g Lombardiranje vojne škode pri Poštni hranilnici. Lani je izdala Poštna hranilnica okrog 15 milijonov za lombardiranje vojne škode. Ta posojila je dajala doslej samo državnim uradnikom, vpokojenim duhovnikom in invalidom. Lombardirani so bili večinoma manjši zneski. Posojila je dajala Poštna hranilnica po 8 % za tri mesece s pravico do podaljšanja tega roka. Iz statističnih podatkov je razvidno, da so jemali ta posojila po pretežni večini siromašni sloji in da je storila Poštna hranilnica tem slojem veliko uslugo. Od mnogih strani je dobila Poštna hranilnica prošnje, naj razširi lombardiranje vojne škode tudi na druge sloje. Nadzorni odbor pa ni mogel o tem sklepiti, ker bi bilo treba določiti za posojila večje zneske ter organizirati poseben oddelek za lombardiranje posojil z večjim številom uradnikov. Poštna hranilnica po sedanjem proračunu tega ne more storiti. Ni pa izključeno, da se v doglednem času ta oddelek ustanovi in da bo lombardiranje državnih vrednostnih papirjev vedno na prvem mestu programa Poštne hranilnice.

—g Dobave v Ljubljani. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. februarja t. l. ponudbe za dobavo vrčev za petrolej, olje in dr.; do 23. februarja t. l. za dobavo raznega pohištva ter za dobavo 1000 komadov prašnic. — Predmetni pogoj so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Dne 12. marca t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani osebna licitacija glede dobave železniškega materiala za gornji ustroj. — Ista direkcija sprejema do 19. februarja t. l. ponudbe za dobavo raznih lakov; do 23. februarja t. l. za dobavo 8000 komadov signalnih šip, za dobavo pločevine (dekupirane, rebaste in perforirane), za dobavo 21 komadov rebaste železne pocinkane pločevine; do 26. februarja t. l. za dobavo 1 komada specialnega gonilnega jermena ter za dobavo 5000 pol gladilnega platna. — Dne 3. marca t. l. se vrši v Upravi ubojnog skladišča Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ponovna osebna licitacija glede izdelave strelododne naprave. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono

Strašen zločin v Ustju na Češkoslovaškem

V Ustju na Češkoslovaškem je bil dne 11. t. m. izvršen strašen zločin, čigar motiv še ni povsem znan, verjetno pa gre za rop. Ko se je omenjenega dne okoli pol 6. ure zjutraj vračala delavka Barbara Budska, zaposlena v neki sladkorni tovarni, z nočnega dela domov, ji ni nihče navzlic večkratnega trkanja odprl. Zena je nato razbila na hodnik obrnjeno okno in vstopila. Kuhinja in sobe so bile polne dima in postelje so se tele. S pomočjo sosedov, ki so prihiteli na pomoč, je uspelo ogenj kmalu ugasiti. Ko se je dim poleg, je žena z grozo opozila, da leže njene hčerke vse okrvavljene v postelji. Najstarejša hčerka, ki je bila stara 20 let, je bila mrtva, mlajši dve v starosti 15 in 13 let, sta še živeli in so ju s težkimi poškodbami prepeljali v bolnico. Dekleti ste imeli velike rane na prsih, verjetno zadane z bodalom. Najstarejša hčerka je bila ubita s sekiro. Strahovit zločin je vzbudil v okraju splošno ogorčenje nad perversnim zločincem.

V bolnici so zaslišali eno izmed obeh deklet, ki se je bila zavedla in ta je izpovedala, da je napad izvršil 18letni L. Horejši, sin bližnjega sosedu. Za mladim morilecem, ki je pobegnil, je bila izdana tirailica.

V petek opoldne se je zgasil na policiji v Pragi češljarski pomočnik Jaroslav Horejši, rojen 1. 1907. v Krasnem Breznu. Mož je priznal, da je izvršil trikratni roparski umor v rodbini Františka Budskega. V žepih njegove suknje so našli večerne liste, ki so poročali o tem bestialnem zločinu. Horejši je priznal, da je izvršil umor s sekiro, ki jo je našel na hodniku, deloma pa tudi z nožem, ki ga je dobil v stanovanju umorjenih deklic. Ukradel je niklasto uro in hranilno knjižico na ime Františka Budskega. Vse ukradene predmete je vrnil s sekiro vred v Labo. Pri zaslišanju je morilec priznal, da je bil zadnje čase brez posla in je moral živeti na račun roditeljev. Naposled je dobil delo pri gradbi elektrarne, toda pred Božičem so ga odpustili. Ker ni mogel dobiti dela, si je hotel na kak drug način preskrbeti denar. Prišlo mu je na misel, da bi oropal stanovanje Františka Budskega, ki je stanoval v isti hiši kakor on. Horejši je bil prepričan, da dobi pri svojem sosedu mnogo dragocenosti in denarja. Razmere v tej rodbini so mu bile dobro znane. Vedel je, da so hčerke same doma in da se vračajo roditelji šele zjutraj.

V sredo 10. t. m. je zapustil stanovanje svojih roditeljev in se klatil po Ustju do 21. zvečer. Nato je šel v kino. Na povratku se je splazil neopaženo v hišo ter se skril na hodniku. Vse tri hčerke Budskega so že spale. Nekako ob dveh ponoči je zlezal Horejši skozi okno v stanovanje. S seboj je vzel tež-

ko sekuro. Na levi strani postelje je spala najstarejša hči Budskega Bedriška. Horejši jo je udaril trikrat s sekiro po glavi tako, da je obležala na mestu mrtva. V tem se je prebudila druga hčerka Marija in začela klicati na pomoč. Morilec jo je udaril s sekiro na vso moč po glavi. Sele po drugem udarcu je nesrečna žrtev omahnila na posteljo. Njeni klici na pomoč so zdrumili najmlajšo sestro Boženo, ki se je tako prestrašila, da ni mogla kričati. Potegnila je smo pernico čez glavo in čakala, kdaj jo zadene morilecva sekira. Morilec jo je udaril s sekiro enkrat, na kar je deklica zakričala in omedlela. Nato je prebrskal vse omare in miznice. V kovčegu je našel hranilno knjižico za 2105 Kč in uro. Ko je premetaval po skrinjah in omarah obleko, sta prišle Marija in Božena k sebi. Začeli sta kričati, na kar je pograbil morilec dolg nož in ga zabodel deklici v prsa. Takoj po izvršenem zločinu je zagal postelje in zlezal skozi okno iz stanovanja.

Sekiro in ukradene predmete je vzel s seboj. Ko je vrzel oboje v Labo, je odšel na polje, kjer je preupal do jutra. V Prago je prišel ob 9. zjutraj. V jutranjih listih je čital poročila o strašnem umoru in odšel je takoj na poljico, da se sam javi. V listih je bilo namreč navedeno njegovo ime. Nakladno je še priznal, da je napisal svojemu očetu pismo, v katerem mu sporoča, da dela ni dobil in da se vrne v petek domov. Svoje dejanje je dobro premislil, kar je razvidno že iz tega, da je napadel najprej starejšo kčerko, ki bi se mogla eventualno braniti. Morilca so izročili sodišču.

Blamirani loterijski prorok

Praznovanje italijanskega naroda. — 250 milijonov loterijskih vložkov. — Nedoživljena blaža.

Ze ves teden je italijansko časopisje v dolgih časopisnih stolpcih poročalo o invalidu in čudotvorcu v San Ferdinando v Južni Italiji, ki je baje v stanju prorokovati loterijske številke. Kakor smo že poročali, je možu res uspelo, da je parkrat uganil loterijske številke, nakar se je v Italiji raznesel glas, da je Torraca — tako je invalidu ime — nezmožljiv loterijski prorok. V petek popoldne je oblegala v San Fernando

Iščem vajenca

za slaščičarsko in medi-
čarsko obrt od 14—16 let
starosti. — Starši naj se
obrnejo pisмено na: Dra-
gutin Rogoš, Krk, otok
Krk.

Blagajničarka

vestna in natančna, išče
službo v trgovini ali v
večjem podjetju. — Po-
nudbe pod »Blagajničar-
ka/475« na upravo »Slov.
Naroda«.

večtisočglava množica invalidovo hišo, da izve številke za sobotno loterijo, ki je v Italiji silno popularna. Ko se je prorok prikazal pred hišo, ga je množica obsula s pravimi verskimi oboževanji in mu izkazovala časti kakor svetniku. Mesto zahtevanih tern se je mož omejil na napoved amb, kar je množica sprejela tudi z divjim navdušenjem. In vsi so seveda stavili.

Ze ob 6. zjutraj naslednjega dne so se v Rimu nabirale pred loterijskimi kolekturami ogromne množice, ki so stavile na napovedano ambo. Karabinjeri so komaj vzdrževali red. V pol ure so bili listki prodani in so morale loterijske podružnice prositi centralo za nove tiskovine. Nove listke so dovažali s tovornimi avti. Se hušji prizori so se odigravali v Južni Italiji, kjer je nepismenost, zaostalost in praznovanje naroda ogromno. Država je napravila izbornu kupčijo. Računajo, da so loterijske podružnice inkasirale približno 250 milijonov lir. V Foggi je množica igrala za 55 milijonov lir, v Neaplju za 15, v Milanu še več.

Z nedoživljeno napetostjo je italijanska javnost v soboto pričakovala izid loterijskega žrebanja. Ko so pozne večerne izdaje naznanile loterijske številke, iz katerih izhaja, da je loterijski prorok temeljito potegnil neštete množice italijanskega naroda, je povsod zavladala poparjenost. Torraca je pobegnil iz San Fernanda.

* Usoda iznajditelja. V Lyonu je preminul popolnoma obubošan mehanikar Belmont, ki je iznašel eksplozivni motor. Belmont je svojo iznajdbo uporabil pri avtomobilu.

* Univerzitetne klinike na krakovski univerzi se zatvorijo. Radi sistema štedljivosti, ki ga izvaja poljska vlada zadnje čase z vso odločnostjo, se širijo vesti, da se v kratkem zpro medicinske klinike na krakovski univerzi. Odpravljeni bodo oddelki za notranje bolezni, porodništvo, ranocelnštvo in za živčne bolezni. Tudi na drugih poljskih visokih šolah je pričakovati podobnih redukcij, ki bodo na ta način oblažile ugled Poljske v civiliziranem svetu.

* Tovarnica za kanone — električna centrala. Budimpeštanski »Ujsag« poroča, da se biva tvornica za topove v Raabu zopet odprla in pretvori v električno centralo. Mađarsko finančno ministertvo je v ta namen že dovolilo potrebne kredite. Tvornica stoji že osem let brez dela.

Lopa nova maska

se posodi Naslov pove uprava
Slov. Naroda.

Prodaj posestvo

v bližini Radovljice za
ceno 150.000 Din. Hiša,
hlev za osem glav živine
ter gospodarsko poslop-
je; vse novo in z opeko
krito, v najlepši ravni
ter obsejano; voda v hi-
ši. Na željo kupca se do-
bi vse živi in mrtvi inven-
tar. — Ponudbe na upra-
vo »Slov. Naroda« pod
»Posestvo/474«.

Absolventinja

trgovskega tečaja, izurje-
na stenografija in stro-
jepiska ter vseh pisarni-
skih del ter slovenskega
in nemškega jezika zmož-
na — išče službo v pisar-
ni. Gre tudi v trgovino
(pomoč v trgovini ali v
pisarni, event. blagajni-
čarka). — Ponudbe pod
»Izurnja/436« na upravo
»Slov. Naroda«.

Zdravje je pol bogastva

Za uspešno duševno in telesno delo ter za uspeh v življenju sploh je človeku predpogoj telesno zadovoljstvo. Ne mučite svoje telo pri vsakem koraku s trdimi usnjatimi petami, ker one povzročajo močne potresljaje. Nosite tudi Vi PALMA-kaučuk podplate in pete. Vi se potem ne boste hoteli nikakor več odreči ugodnemu in elastičnemu koraku. PALMA-kaučuk pete so trikrat tako izdržljive in še ceneje kot usnje

Darujte za „Sokolski Tabor“!!!

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in
znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena hčerka

Bojana

učenka IV. razreda

po kratki bolezni v čveta mladosti, previdena s sv. za-
kramenti, v nedeljo popoldne ob treh mirno v Go-
spodu zapela.
Pogreb naše predrage se bo vršil v torek popol-
dne ob treh iz čestne bolnice na pokopališče k
Sv. Križu.

LJUBLJANA, 15. februarja 1926.

Žalujoča rodbina Barš... Pordle

Majhen vrt

ob glavni cesti v Spodnji
Šiški — naprodaj. — Več
pove up. »Slovenske
ga Naroda«. 490

Gospa

ali gospodična z znanjem
samo nemškega jezika —
se išče za popoldanske
ure za pouk in konverza-
cije k deset in dvajset-
letnemu otroku. — Po-
nudbe pod »Marljivost
125/496« na upravo »Slov.
Naroda«.

Sveslovenskoj Knjižarnici
M. J. Stefanovića i Dru-
ga, Beograd, Poenkareva
ulica 36 — potreban je
stariji

knjižarski pomočnik

ili inteligentan čovek,
koji poznaje stranu spe-
cialno nemačku, francu-
sku, češku i rusku struč-
nu i naučno literaturo. —
Pored kog stranog po-
trebno je i znanje srpsko-
hrvatskog jezika. — Po-
nude samo ozbiljnih i sa-
mostalnih radnika biće
uzete u obzir. 493

RADIO

aparate in sestavne dele
ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Čončarjevo nabruže Štev. 5

Ia trapistovski sir

kg Din 20.—, radnički sir
kg 15.—, Ia Grojer Tilsi-
ter sir kg Din 23.—,
Dokler traja zaloga, raz-
pošilja po pošti in želez-
nici po povzetju — Milje-
karna Lazničky, Dežano-
vac. 435

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica št. 7

Vsled odpovedi lokala **globoko znižane**
cene za vse pisarniške in šolske potrebščine,
papir, trgovske knjige, stare letnike Ljubljanskega
Zvona ter leposlovne in druge knjige.
Ugodna prilika za šole in knjižnice.

Zahvala

gospodu ravnatelju Ivanu Kranjcu, gospodom urad-
nikom, uradnicam in kolegom Kranjske hranilnice,
nadalje vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za
sočutje in obilno spremstvo na zadnji poti moje ne-
pozabljene soproge FRANJE.

LJUBLJANA, 15. februarja 1926.

Jos. Kurent,

blagajnični sluga Kranjske hranilnice

Brzjav.

Produktivna zadruga mesarjev v Gradcu je ustanovila pri
svoji trg. sekciji komisijonalno trgovino z govejo živino in
klavnico.

Posestniki, poljedelske zadrage ali trgovci, ki žele poslati
govejo živino, svinje ali teleta na prodajo v Gradec, naj se
obrnejo na poslovodjo gosp. ANTON CZERWINSKI, Gradec,
mestna klavnica.